

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
келажаги
буюк
давлат

2024 йил — ЁШЛАР ВА БИЗНЕСНИ ҚўЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2024 йил 15 март, № 55 (8678)

Жума

Сайтимида ўтиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

БУ ЙИЛ ИҚТИСОДИЁТИМИЗДА ҲАЁТИЙ УЙҒОНИШ ВА ЮКСАЛИШ ЙИЛИ БЎЛАДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 14 март куни Сирдарё вилоятининг Сайхунбод туманига ташриф буюриб, аҳолининг яшаш шароитлари билан танишди.

Сафар асносида давлатимиз раҳбари Ўзбекистон муулмонлари идораси раиси, муфтий Нуриддин Холиқназаров билан самимий суҳбатлашди. Мулоқотда диний-маърифий йўналишлардаги ишлар, муборак Рамазон ойининг фазилатлари ҳақида сўз борди.

Маълумки, 11 март куни бутун ислом уммати қатори юртимиз муулмонлари ҳам бу қутлуғ ойни хурсандчилик билан кутиб олдилар. Рўздорлар мамлакатимиздаги тинчлик ва фаровонлик шарофатидан ибодатларини эмин-эркин адо этмоқда, бунинг учун Аллоҳ таолога чексиз шукроналар айтмоқда. Масжидларда Қуръони карим хатм этилиб, халқимизга осойишталик, файзу барака тилаб дуолар қилинмоқда.

Муфтий бу улуг айёмда сабр-қаноат, хайру саховат фазилатлари зиёда бўлишини, юртдошларимиз бунни ҳис қилиб, савоб амалларни кўп қилаётганини айтди.

Президентимиз бу ойни юксак даражада ўтказиш, юртимиздаги тинчликни қадрлаш ва меҳр-оқибат муҳитини мустаҳкамлаш бўйича ўз фикрларини билдирди. Инсон қадрини улуғлаш мақ-

садига мувофиқ, халқимиз манфаатларини таъминлаш, муҳтож инсонларни қўллаб-қувватлаш давом эттирилишини айтди.

Тадбиркорликни ривожлантириш, томорқа ва уй хўжалиқларидаги имкониятларни тўлиқ ишга солиш орқали қишлоқ аҳолиси турмушини юксалтириш муҳимлиги таъкидланди. Ёшларни билим-маърифатли ва ватанпарвар этиб тарбиялаш, уларни ўқишга, меҳнатсеварликка ундашнинг аҳамияти ҳақида суҳбатлашилди.

Дастлаб тумандаги Иттифоқ маҳалласида томорқа ва уй хўжалиқларидаги имкониятларни тўлиқ ишга солиш орқали аҳоли даромадларини ошириш чора-тадбирлари бўйича видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Унда Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар раҳбарлари, 208 та туман ва шаҳар ҳокимлари, уларнинг ўринбосарлари, банклар ва маҳаллалар вакиллари қатнашди. Давлатимиз раҳбари одамлар яхши яшашга интилаётгани, уларга маблағ ва кўмак бериб, даромад манбаи яратиш зарурлигини таъкидлади.

— Тадбиркорлик, бандлик, камбағалликдан чиқаришга катта маблағлар ажратилган. “Маҳалладаги еттилик”ни нима учун ташкил қилдик, камбағалликдан чиқариш тизимини нимага хондон-гача олиб бордик? Мақсадимиз — томорқани ишлатиб, хондонда ишлаб чиқариш қилиб, кўчада хизматларни кўпайтириб, ҳар сотихдан 1-2 миллион сўм даромад топишга ўргатиш, — деди давлатимиз раҳбари.

Лекин Сайхунбодда натижалар бундай эмас. Қишлоқ хўжалиги, қурилиш ва инвестициянинг тумандаги тизими етарлича ишламаяпти, тадбиркорлик ўсмаяпти.

Шу боис Сирдарё вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари, Сайхунбод тумани ҳокими ва бошқа бир қатор раҳбарлар вазифасидан озод қилинди.

Йиғилишда Сайхунбод тумани мисолида ҳудудлардаги муаммолар ва фойдаланилмаётган имкониятлар кўрсатиб ўтилди.

Хусусан, давлат томонидан банкларга катта ресурс ажратилмапти. Утган йили маҳалладаги тадбиркорлик учун Сайхунбодга 120 миллиард сўм берилган. Туман тадбиркорлари солиқ-

дан 85 миллиард сўмлик имтиёз олган. Лекин бунинг самараси шунга яраша эмас. Хусусий секторда яратилган расмий иш ўрни бор-йўғи 968 тага кўпайган. 2023 йилда туманда 167 та янги тадбиркор пайдо бўлган бўлса, шунинг ярми хали иш бошламаган.

Банклар фақат қайтимни ўйлаб, осон йўл билан ресурсларни доимий мижозга беряпти. “Мен ҳам тадбиркор бўлай, маҳаллада иш ўрни яратай”, деган оддий одамлар четда қолиб кетяпти. Камбағалликни йўқотиш учун уларга тайёр лойиҳа берилмаяпти.

Утган йили Сайхунбодда саноат ҳажми ҳам ўсмаган. 19 та маҳалладан 16 тасида юқори қўшилган қиймат яратадиган бирорта ишлаб чиқариш йўқ. Тайёр инфра-тузилмаси бор 16 та бино ва иншоот солинмай турибди. Хомашё тайёрлаш, борири қайта ишлаш, одамларни маҳсулот ишлаб чиқаришга ўргатиш ва кооперация қилиш бўйича ташаббуслар йўқ.

Туманнинг энг катта захираси ҳам, имконияти ҳам — ер. Сайхунбод аҳоли томорқаси 20 сотихдан ортиқ бўлган 26 та тумандан бири. Томорқаларда асосий экин беда билан макка бўлиб

қолган. Сархил мева-сабзавотлар етиштириб, даромад олиш, экспорт қилиш йўлга қўйилмаган.

Сайхунбоднинг 19 километр ҳудудидан Сирдарё оқиб ўтгани учун “сув текин” деган тушунча ўрнашиб қолган. Атиги 22 физ ерларда сув тежовчи технологиялар жорий қилинган. Шолчилик фермер хўжалиқлари ерлари лезерли текисланмаган. Каналларни базонлаш режаси тўлиқ бажарилмагани оқибатида 9 та маҳалладаги 5 минг гектар ерга сув кам борапти.

Йиғилишда бу муаммоларни ҳал этиш ва ишсизликни камайтириш чоралари муҳокама қилинди.

Авалло, Сайхунбоддаги 17 мингта хондондаги томорқани ишга солиш, кичик саноат ва хизматларни йўлга қўйиш орқали аҳолини даромадли қилиш вазифаси қўйилди. Бунинг учун банклар ҳоким ёрдамчилари билан бирга 19 та маҳалла ва 794 та кўчани номма-ном бўлиб олиб, драйвер йўналишлардан келиб чиқиб, ҳар бирига техник иктисодий асос ишлаб чиқади.

Сайхунбодда илк бор янги тажриба қилиниб, 19 та маҳалланинг ҳар бири-

га биттадан минитрактор, 4 тадан мотоқўлтириватор олиб берилди. Эндликда ҳоким ёрдамчилари “1 сотих томорқадан камида 1-2 миллион сўм даромад” деган мезон асосида аҳоли учун бизнес режа ишлаб чиқади. Маҳалладаги агрономлар билан бирга, томорқа ерларини ҳайдаш ва экин экиш хизматларини кўрсатади. Бу тажриба бутун республикада оммалаштирилади.

Томорқада етиштирилган маҳсулотни сотиб олиш тизимини йўлга қўйиш ҳам муҳим масала. Шу мақсадда туманда экспортга кўмаклашувчи корхона очилиб, уставиға 1 миллиард сўм киритилади. Бу корхона 4 минг хондонга серҳосил қовоқ, мош, ловия, розмарин, брокколи, тимиан уруғларини етказиши, етиштирилган маҳсулотни сотиб олиб, экспорт қилади.

Бундан ташқари, маҳаллада сотиб олишни йўлга қўйган экспортчи, илғор тадбиркорларга 300 миллион сўмдан 1 миллиард сўмгача грант берилди.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

Янги Ўзбекистоннинг тараққиёт формуласи

Катта нарса узокдан яхшироқ кўринади, дейишади. Ҳар куни рўй берадиган катта-кичик воқеалар ривожда биз уларнинг келгуси тараққиётдаги аҳамиятига тўлиқ баҳо бериш учун етарли вақтимиз ҳам бўлмайди. Бу ҳолат эса бир неча йиллар давомида терилиб, кейин умумий кўринишга эга бўладиган мозаикага ўхшайди. Фақат муайян бир вақт ўтгач, бугун бизга оддий бўлиб кўринган ана шундай воқеаларнинг аҳамиятини балки биз эмас, авлодларимиз тушуниб етишар.

Нигоҳ

Шундай бир кенг тарқалган ибора бор: ўзгаришлар даврида яшайдан Худо асраниш, дейдилар. Бу иборанинг қандай келиб чиқганини ҳам тушуниш мумкин. Яъни кўпчилик одамлар ичидан оддий ҳаётдаги кескин ўзгаришлардан қўчиб туришади. Улардан қандайдир ноаниқ хавф-хатар ёки муаммоларни кутишади. Балки бу одатдаги қўрқувдир? Масалан, янгича шароитларга тезда кўника олмаслик, ё бўлмаса, янги ва кўпинча баландроқ бўладиган талабларга жавоб бера олмасликдан қўрқидир? Балки “Узоқдаги қўруқдан яқиндаги ўпка яхши”дир?!

Бошқа томондан эса янгиликка, тараққиётга интилишнинг йўқлиги турғунликка олиб келади. Ахир, ёнингдагилар олдинга қараб силжиса-ю, сен истиқболни ўйламай, аввалги ҳолатингда қолиб кетсанг... яхшими шу? Бу алоҳида бир киши ёки бир неча юз ва ҳатто бир неча минг киши учун ҳам унчалик фожиали воқеа эмасдир. Лекин бутун бир мамлакат миқёсига кўнса, бунинг оқибати анча аянчли бўлади. У тезда бошқалардан ортда қолиб кетади, аҳоли учун муносиб турмуш шароитларини яратиш бера олмай қолади.

Мулоқот

Қўшма лойиҳаларни амалга ошириш юзасидан фикр алмашилди

БМТ Аёллар ҳолати бўйича комиссиясининг 68-сессиясида иштирок этиш учун Нью-Йорк шаҳрида бўлиб турган Олий Мажлис Сенати Раиси Танзила Норбоева Бирлашган Араб Амирликлари Геңдер тенглик кенгаши вице-президенти Мона Фанем Ол Маррий билан учрашди.

Маълумки, кейинги йилларда Ўзбекистон ва БАА ўртасида кўп қирралли ҳамкорлик муносабатлари янги босқичга кўтарилди. Президентимизнинг бу давлатга расмий ташрифи икки мамлакатнинг дўстлик ҳамда шериклик муносабатлари тарихида янги саҳифа очди ва кенг қамровли ҳамкорликни кенгайтиришга кучли туртки берди. Мулоқот чоғида Барқарор ривожланиш мақсадларига эришиш, халқаро рейтинглар, давлат бошқаруви, хотин-қизлар ҳуқуқларини кенгайтириш ва аёллар тадбиркорлигини ривожлантириш масалалари бўйича кўшма лойиҳаларни амалга ошириш юзасидан фикр алмашилди.

Қонунчилик палатаси кўмиталарида

САЙЛОВ ТИЗИМИ — ЁШЛАР НИГОҲИДА

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Коррупцияга қарши курашиш ва суд-ҳуқуқ масалалари кўмитаси томонидан “Янги сайлов тизими — ёшлар нигоҳида” мавзусида семинар ўтказилди.

Депутатлар, қўйи палатанинг Ёшлар масалалари бўйича комиссияси ва Ёшлар парламенти аъзолари, сиёсий партиялар масъуллари қатнашган тадбирда кейинги йилларда мамлакатимиз сайлов қонунчилигига киритилган муҳим ўзгаришлар ҳамда сайловларни юқори савияда ўтказишда ёшларнинг фаол иштирокини таъминлаш масалалари муҳокама қилинди.

Қайд этилганидек, миллий сайлов қонунчилигимиз умумэтироф этилган халқаро принцип ва нормаларга тўла мос ҳолда ҳуқуқий жиҳатдан янада ривожлантирилди, сайловчиларнинг ва сайлов жараёни иштирокчиларининг ҳуқуқий қаролатлари кучайтирилди ҳамда сайлов ва референдум ўтказишининг очиқлиги, шаффофлигининг ҳуқуқий асослари мустаҳкамланди. Хусусан, Президентимиз томонидан 2023 йил 18 декабрь куни имзоланган “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига сайлов ва референдум ўтказиш тартибини янада такомиллаштиришга қаратилган ўзгариш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Қонун парламент ҳамда маҳаллий вакиллик органлари фаолиятида сиёсий партияларнинг ролини янада кенгайтиришга қаратилгани билан аҳамиятли бўлди.

БУ ЙИЛ ИҚТИСОДИЁТИМИЗДА ҲАЁТИЙ УЙҒОНИШ ВА ЮКСАЛИШ ЙИЛИ БЎЛАДИ

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

Тумандаги 19 та маҳалланинг ҳар бирида 10 тадан хонадонда намунавий интенсив боғ яратилди. Кооперация асосида уларга экспортчилар боғланиб, 2 минг тонналик сақлаш, саралаш ва қайта ишлаш мажмуалари ташкил этилади. Ҳар бир намунавий хонадон эса келгусида қўни-қўшиларини ҳам бунга ўргатади. Бунинг учун ҳоким — боғ эгаси — банк ўртасида уч томонлама шартнома тўзилади.

Мебель корхоналари учун терак етиштириш имконияти ҳам бор. Шу боис тумандаги 98 километр каналлар ва дренаж тармоқлари атрофидаги 100 гектар бўш ерлар кооперация асосида 500 та хонадонга терак экиш учун бўлиб берилади.

Сайхунободда саноат усулида йилга атиги 60 минг парранда етиштириляпти. Бу жуда кам. Шу боис 4 та йирик паррандачилик фермаси ташкил этилиб, 2 мингта хонадон билан кооперация йўлга қўйилади. Натижада хонадонларда йилга 10 миллион парранда боқилиб, қўшимча 22 минг тонна парранда гўшти етиштириш мумкин бўлади.

Шунингдек, Сирдарё оқиб ўтадиган маҳалларда сунъий ҳавзалар қуриб, балик етиштиришни кўпайтириш, томоркаларга уя тарқатиб, асал экспортини йўлга қўйиш вазифалари кўрсатиб ўтилади.

Чорвасини кўпайтириш истагидаги оилаларга 400 гектар ер озуқа етиштириш учун берилади. Оилавий тадбиркорлик дастури доирасида қорамол, қўй ва эчки олиш учун 33 миллион сўм имтиёзлик кредит гаровсиз, нақд пулда берилади. Бу орқали тумандаги 1,5 минг хонадонга чорванга кўпайтириш учун шароит яратилади. Бундай маҳалларда сутни йиғиш шохобчалари ишга туширилади.

Хонадонларда кичик ишлаб чиқаришни ташкил қилишга кўмаклашиш зарурилик таъкидланди. Шу мақсадда туманда тадбиркорлик инфратузилмасини яхшилашга 60 миллиард сўм берилади. Бўш турган 21 та ишоотқа инвесторлар жалб қилиниб, фойдаланишга киритилади. Фаровон маҳалласида 35 гектар майдонда кичик саноат зонаси ташкил қилиниб, камида 100 миллион долларлик саноат лойиҳалари бошланади.

Давлатимиз раҳбари Сайхунободда ўтган йили бирорта кўп қаватли уй қурилмагана тўхталиб, бу бўйича мутасаддиларга кўрсатма берди.

Умуман, бу тизим орқали Сайхунободдаги ҳар бир маҳалла, ҳар бир кўча, ҳар бир хонадон қамраб олиниши таъкидланди. Мутасаддиларга ушбу янги тизимни республиканинг барча — 9 минг 452 та маҳалласида йўлга қўйиш топширилди.

Бу йил иқтисодиётимизда ҳаётий уйғониш ва юксалиш йили бўлади. Бунинг учун жойлардаги мутасаддилар фидойилик билан ишлаб, ҳамма уйғотиши керак, — деди Шавкат Мирзиёев.

Йилгида ҳокимлар ва сектор раҳбарлари, иқтисодий комплекс вакиллари, маҳалла раисларининг ҳисобот ва тақлифлари эшитилди.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Иттифоқ маҳалласидаги томорқа ва уй ҳўжалиқларидаги омилкорлик билан танишди.

Мамакатимизда долзарб масалалардан бири — бандлик. Иқтисодий ислохотлар ёки ҳудудий дастурлар бўлисин, барчасининг замирида иш ўринлари очилди, аҳоли ҳаётини яхшилаш мақсади мўжассам.

Булларнинг натижасида сўнгги йилларда 2 миллион 400 минг аҳоли ўзини ўзи банд қилди. Қарийб 2 миллион одам камбағалликдан чиқарилди. “20 минг тадбиркор 500 минг малакали мутахассис” дастури доирасида 455 минг аҳолининг бандлигини таъминлаш бўйича шартномалар имзоланди. Маҳаллабай асосда 51 мингта микролойиҳа амалга оширилиб, 206 мингта янги иш ўрни яратилди. Ишсиз фуқаролар “Ишга марҳамат” номонарқазларида замонавий касб-ҳунар ва хорижий тилларга ўқитилмоқда.

Жорий йилги давлат дастурида 5 миллион аҳолининг бандлигини таъминлаш белгиланган. Шундан 2 миллиондан зиёди қишлоқ ҳўжалиги ва томорқачилик соҳасига тўғри келади.

Шу йил 7 март куни давлат раҳбари ҳузурда ўтган йилгида маҳаллардаги имкониятларни ишга солиб, оилаларга даромад манбаи яратиш тизими мўжжама қилинган эди. Бунда энг қўлай ва ҳаммабоб имконият томорқадан фойдаланиш экани таъкидланди.

Президентимиз ҳар доим мамлакат миқёсидаги дастурларни, хайрли ишларни энг оғир туманлардан бошлаш кераклигини айтади. Бундан мақсад, аввало, ўша ердаги шароитни яхшилаб, одамларнинг

оғирини энгил қилиш ҳамда шунинг баробарида, бундай туманларда нималар қилиш мумкинлигини амалда кўрсатишдир.

Сайхунобод тумани ҳам ана шундай оғир ҳудудлардан бири. Маҳаллий бюджет харажатининг 60 фоизи юқори турувчи бюджетдан ҳал бўляпти. Сабаби тадбиркорлик ўсмаяпти. Туманда 2 минг 400 нафар ишсиз бор. Камбағаллик даражаси ҳам юртимиздаги ўртача кўрсаткичдан юқори.

Тумандаги Иттифоқ маҳалласида 6 минг 672 нафар аҳоли яшайди. Учта мактаб, учта болалар боғчаси, поликлиника, ўнлаб тадбиркорлик ва фермер ҳўжалиқлари фаолият юритамоқда. Лекин бу бандликни тўлиқ таъминлаш учун етарли эмас. Меҳнатга лаёқатли 100 киши ишсиз. Хорижда ишлаётганлар, ноғиронлиги бўлган фуқаролар ҳам бор. Ўтган йили аҳолини тадбиркорликка жалб этиш учун 140 та лойиҳага кредит берилган. 137 кишига деҳқончилик қилиш учун узоқ муддатга ер ажратилган.

Аслида, туман аҳолисига қўшимча ер ажратиш шарт эмас. Чунки Сайхунобод томорқалар 20 сотих атрофида бўлган 26 та тумандан бири. Шундан ҳам тўла фойдаланилмаган. Асосий экинлар беда билан макка бўлиб қолган.

Жумладан, Иттифоқ маҳалласида умумий томорқа майдони 185 гектар. Тумандан Сирдарё оқиб ўтгани учун сув ҳам яхши. Лекин сархил маҳсулотлар етиштириб, рўзгорга барака қиритиш суст. Хусусан, Фаргона водийси вилоятларида 6 сотих томорқадан олинаётган даромад бу ердаги катта томорқалар маҳсулдорлигидан бир неча баробар кўп.

Шу боис Сайхунобод томорқа ва уй ҳўжалиқларидаги имкониятларни тўлиқ ишга солиш бўйича намунага айлантирилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу йил 5 мартда қабул қилинган “Аҳоли хонадонларида саноат усулида маҳсулот ишлаб чиқаришни қўллаб-қувватлаш ҳамда томорқа ва деҳқон ҳўжалиқларида янги захираларни ишга солишга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарорига катта имкониятлар белгиланди. Жумладан, 2024 йилда экспортбоп ва сердаромад экинлар экиш, аҳолининг бу соҳадаги билим ва кўникмаларини ошириш учун 54 та туманда намунавий ўқув-тажриба майдонлари ташкил этилиши кўзда тутилган.

Шундай намунавий томорқалар Иттифоқ маҳалласида ҳам ташкил этилди. Давлатимиз раҳбари ушбу хонадонларни кириб кўрди.

Масалан, Рисолат Фуломов хонадонининг 14 сотих томорқасида шу пайтгача сабзи, саримсоқмиёз экилиб, еринг ўттиз фоиз имкониятидан фойдаланилган.

Ҳокимлик ва мутасадди ташкилотлар кўмагида томорқага олма ва ток кўчатлари, уларнинг орасига турли кўчатлар экилди. Бунга қўшимча товуқ, қўён, асалари ва соғин сигир боқиб йўлга қўйилди.

Бугун юртимизда ёқилгисиз исийдиган иссиқхоналар барпо қилиш оммалашиб борапти. Давлатимиз раҳбари бу тажрибани маъқуллаб, уларни кўпайтириш, деҳқонларга тайёр ҳолда қуриб бериш заруригини айтган эди. Рисолат ая хонадонига ҳам икки сотихли иссиқхона қуриб берилди. Унга 30 туп лимон, қатор оранжарид эса помидор ва қулупна экилди.

Давлатимиз раҳбари шу ерда томорқа эгалари, маҳалла фаоллари билан суҳбатлашди.

— Халқимиз ўз ҳаётида сезиши учун ҳамма ишларни маҳаллада ташкил қилишимиз. Энди давлат идораларининг бутун имкониятларини ҳар бир кўчага, хонадонга олиб қирамиз. Масалан, маҳаллага бириктирилган банк маблағ бериш билан бирга одамларнинг дунёқарашини ҳам ўзгартарилади. Мақсадимиз халқнинг даромадини ошириш, бой қилиш. Албатта, осон бўлмайди. Бу маҳкам қатли меҳнат, тинимсиз изланиш, янги-янги гоғлар дегани. Лекин бажара бўлади. Мезон битта — иқтисодий комплекс халқнинг дарди билан яшайди, — деди Президент.

Маҳалла фаоллари аҳоли, умуман, сайхунободликлар томорқадан бундай кенг фойдаланишга катта қизиқиш билдираётганини айтишди. Мутасаддилар бу тажрибани кенгайтиришга, томорқа эгаларига кўмаклашиб, маҳаллаларни ишсизликдан холи қилишга ваъда берди.

Президент шу ерда оммавий ахборот воситалари вакилларининг саволларига жавоб берди.

Шу билан давлатимиз раҳбарининг Сирдарё вилоятига таширфи якунланди.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Иқром АВВАЛБОВЕВ,
Ўза мухбирлари.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ

Тўғри, улкан инқилобий йўл билан амалга ошириладиган ўзгаришлар ҳеч кимга ҳам керак эмас. Лекин эволюцион ривожланиш йўли, аниқ мақсади ва изчил ўтказилмаган, асосийси — самарали ислохотлар орқали олдинги инсоният тарихида исботланган қонуниятдир.

Ўзбекистон ҳам ана шундай тараққиёт йўлини танлади. Янгиланиш жараёни миллий иқтисодиётни ривожлантириш, ижтимоий масалаларни ҳал этиш ва аҳолининг турмуш даражасини оширишни таъминламоқда. Жумладан, сиёсий ислохотлар давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш, хорижда қуроли тўқнашувлар рўй бераётган ва ижтимоий муаммолар кучайган бир шароитда мамлакатимизнинг халқаро майдонда муносабати ўрин эгаллашига хизмат қилди. Иқтисодий ислохотлар эса ишлаб чиқаришнинг барча тармоғини модернизациялаш ва ривожлантириш, аҳоли даромадларини кўпайтириш учун шароит яратди. Ижтимоий соҳадаги ислохотлар-чи? Улар ўзбекистонликларнинг турмуш даражасини кўтарishi, аҳолининг кам таъминланган қатлами ни қўллаб-қувватлашга олиб келди.

Шу асосда ислохотлар жараёни уз-кулчи давом этимоқда. Негаки, ҳар доим такомиллаштиришни талаб қилувчи йўналишлар, ҳал этишни ҳаётнинг, даврнинг ўзи тақозо қиладиган масалалар юзага чиқади.

Бугунги кунда биз янги Ўзбекистонини бунёд этиш бўйича долзарб ишлар билан бандмиз. Мамлакатимиз раҳбарияти унинг энг яқин даврга, ўрта ва узоқ муддатга мўлжалланган вазифаларини аниқ белгилаб берган.

Тараққиётнинг тўлиқ манзараси алоҳида воқеа-ҳодисалардан иборат бўлгани ҳолда, уларнинг ҳар бири мамлакатнинг келгуси ривожига сари йўналтирилмоқда.

Ўзбекистон билан ҳамкорликка қизиқиш катта

Янги тахирдаги Конституциямизнинг 18-моддасида “Ўзбекистон Республикаси давлатлар ва халқор ташкилотлар билан икки ва кўп томонлама муносабатларни ҳар тарафлама ривожлантиришга қаратилган тинчликсевар ташқи сиёсатни амалга оширади”, деган қоида белгилаб қўйилган. Шундай экан, давлатимиз қўллаб-қувватлаш билан самарали ҳамкорлик қилган ҳолда, ушбу моддани аниқ чора-тадбирлар билан мустаҳкамлаб келяпти.

Биринчи галда МДҲ мамлакатлари билан ҳамкорликнинг кўрсатиб ўтиш мумкин. Давлатимиз улар билан бир неча ўн йиллар давомида биргаликда ривожланиб келган, жумладан, умумий ҳўжалик-иқтисодий алоқалар асосида, кейинги йилларда эса — мустақилликка эришган давлатлар билан ўзаро манфаатли келишувлар асосида. Ҳамдўстлик доирасида Ўзбекистон ҳар доим янгидан-янги қўшма лойиҳалар бўйича ташаббус кўрсатиб келмоқда.

Президент Шавкат Мирзиёев ўтган йили октябрда МДҲ саммитида сўзлаган нутқида Ҳамдўстлик доирасидаги ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада кенгайтириш бўйича қатор ташаббусларни илгари сурган эди. Улар орасида қуйидаги тақлифлар бор: кўп томонлама мажмуини ишлаб чиқиш; МДҲ мамлакатларининг Саноат кооперацияси ва инновацион ишланмалари форумини ўтказиш; Озик-овқат хавфсизлиги соҳасидаги ҳамкорлик бўйича янгиланган дастурни ҳамда Агросаноат мажмуидаги кооперациянинг асосий йўналишлари тўғрисидаги битимни тайёрлаш; худудларо ҳамкорликни фаоллаштириш бўйича “Йўл харитаси”ни тайёрлаш; транспорт жиҳатидан ўзаро боғлиқликни кучайтириш, йўловчи ва юк ташини кўпайтириш.

Мамлакатимиз МДҲ доирасидаги кўп

томонлама ҳамкорликдан ташқари, Ҳамдўстликка аъзо давлатлар билан ўзаро фаол икки томонлама алоқаларни ҳам йўлга қўйган. Мисол учун, Россия Федерацияси билан саноат, энергетика, транспорт, кимё ва фармацевтика йўналишларида қўшма лойиҳалар амалга оширилмоқда. Кооперация алоқалари давлатлараро даражада ҳам, минтақалар ўртасида ҳам ривожланиб бормоқда. Биргина ўтган йили октябрда Қозон шаҳрида бўлиб ўтган Ўзбекистон ва Россия ўртасидаги минтақаларо ҳамкорликнинг учинчи форуми доирасида 3,5 миллиард долларлик битим ва шартнома имзоланди.

Шу билан бирга, кўп ўн йилликлар давомида савдо-иқтисодий алоқаларни давом эттириб келаётган мамлакатлар билан бир қаторда, Ўзбекистон бошқа давлатлар билан ҳам фаол ҳамкорлик қилмоқда. Бунга Ўзбекистон — Хитой Халқ Республикаси муносабатлари ёрқин мисол бўла олади. Кейинги йилларда бу борада улкан ўзгаришлар рўй берди. Иқтисодий тадқиқотлар ва ислохотлар маркази маълумотларига кўра, кейинги йилларда Ўзбекистон иқтисодиётига киритилган Хитой инвестициялари ҳажми беш баравар ортган, қўшма корхоналар сонини уч баравар қўпайиб, 2,4 мингдан ошган, жамғарилган ХХР инвестициялари 14 миллиард долларга етган. 2023 йил якунига кўра, Хитой савдо айланмаси ҳажми бўйича Ўзбекистоннинг савдо ҳамкорлари орасида биринчи ўринни, экспорт ҳажми бўйича эса иккинчи ўринни эгаллади.

Кейинги етти йилда Ўзбекистоннинг Хитой билан савдо айланмаси деярли уч баравар, яъни 4,8 миллиарддан 13,7 миллиард долларга ортган. Икки давлат етакчилари йиллик савдо айланмасини 20 миллиард долларга етказиш мақсадини белгилаб олишди. Айни вақтда Ўзбекистонда Хитой инвестициялари ҳисобидан энергетика, жумладан, қайта тикланувчи энергетика, автомобиль ва электротехника саноати соҳаларида муҳим лойиҳалар рўёбга чиқарилмоқда.

Мамлакатимиз миллий иқтисодиётни янада ривожлантириш учун бошқа давлатлар билан савдо-иқтисодий алоқаларни халқор ташкилотлар ва дастурлар доирасида янада кенгайтириш ҳамда чуқурлаштириш бўйича барча имкониятдан фаол фойдаланилмоқда.

Масалан, ҳамкорликни ривожлантиришга Туркий давлатлар ташкилоти самарали майдон бўлиб хизмат қилляпти. Туркий давлатлар ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг ўтган йили ноябрда Остона шаҳрида бўлиб ўтган мажлисида муҳим масалалар қаторида Туркий тараққиёт банкни ташкил этиш ишларини ҳам фаоллаштириш, ушбу молия муассасасини Тошкент шаҳрида жойлаштириш масаласи ҳам муҳожама қилинди. Бу эса давлатларимиз ўртасида саноат кооперациясини кучайтириш ва йирик сармоявий лойиҳаларни амалга оширишга хизмат қилади.

Ўзбекистон Президенти Туркий давлатлар савдо ҳамкорлиги тадқиқот марказини ташкил этиш бўйича бошланган амалий ишларни тўлиқ маъқуллаб, марказ имкониятларидан унумли фойдаланган ҳолда, биргаликда савдо тўсиқларини бартараф этиш, экспорт-импорт ҳажмини кўпайтириш бўйича янги механизмларни кенг жорий қилиш, электрон савдо платформаларини ривожлантиришга қаратилган аниқ чора-тадбирларни амалга ошириш заруратига эътибор қаратди. Глобал логистика занжирлари ва транспорт йўналишлари ривожлантириш ҳамда диверсификация қилиш, ягона транзит тармоғини шакллантириш масалалари долзарб аҳамиятга эга экани ҳам таъкидланди. Бу борада давлатимиз раҳбари Ўрта коридор салоҳиятини кенгайтириш, қўшимча кўп тармоқли йўналишларни, жумладан, Хитой, Жанубий Осиё ва Европа бозорларига мамлакатларимиз орқали ўтадиган коридорларни ривожлантириш ҳамда транспорт хизматларини рақамлаштириш чораларини қўллаб-қувватлади.

Орадан кўп ўтмай Шавкат Мирзиёев Боку шаҳрида БМТнинг Марказий Осиё давлатлари иқтисодиётлари учун махсус дастури (СПЕКА) биринчи саммитида иш тўқтатди. Ўзбекистон Президенти ўш нутқида дастур доирасида тижорат, ком-

муникация, транспорт ва логистика, рақамлаштириш, энергетика, сув ресурслари, экология, гендер тенглиги ва бошқа соҳаларда амалий ҳамкорликни кенгайтиришга қаратилган лойиҳалар ҳаётига татбиқ этилганини қайд этди, шунингдек, савдонини соддалаштириш ва инновацион ривожланиш стратегияларини қабул қилиш бўйича СПЕКА доирасидаги минтақавий ҳамкорликни янада кучайтириш юзасидан қатор амалий ташаббусларни илгари сурди.

Минтақавий савдонини рағбатлантириш мақсадида давлатимиз раҳбари мавжуд тўсиқларни бартараф этиш ва экспорт-импорт операцияларини техник тартибда солиш чораларини уйғунлаштириш борасида жаҳондаги энг илғор тажриба ва амалиётларни жорий этишни назарда тутадиган қўшма ҳаракатлар режасини ишлаб чиқиш мақсада мувофиқлигини таъкидлади.

Ушбу чораларнинг қабул қилиниши, Президентимизнинг фикрича, давлатларимиз ўзаро савдо айланмасини 2030 йилга бориб 100 миллиард долларга, унинг таркибидagi саноат маҳсулотлари улшини эса 70 фоизга етказиш имконини беради. Шунингдек, “яшил” иқтисодиёт, инновациялар, юқори технологиялар, логистика, муқобил энергетика, “ақли” қишлоқ ҳўжалиги, замонавий ижтимоий инфратузилмани яратиш ва бошқа соҳалардаги йирик лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида СПЕКАнинг Мақсадили жамғармасини ташкил этиш ва унинг амалий ишини йўлга қўйиш муҳимлиги қайд этилди.

Қорида кўрсатиб ўтилган мисоллардан ташқари, давлатимиз раҳбариятининг Тараққиёт стратегиясидаги устувор мақсадлардан бирини рўёбга чиқариш бўйича ишларини, хусусан, Жанубий Осиё, Яқин, Ўрта Шарқ ва Африкадаги ҳамкорларимиз — Саудия Арабистони, БАА, Қувейт, Қатар, Покистон, Хиндистон, Эрон билан савдо-иқтисодий алоқаларни янада кенгайтириш бўйича мақсадли чораларини қайд этиш жоиз.

Хорижий давлатлар ва халқаро таш-

да юқори босқичга олиб чиқиш бўйича амалга ошираётган сиёсатимиз натижасидир. Сиёсатки, у Ўзбекистонда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларнинг умумий мақсадига қаратилган.

Уларнинг асосий йўналишлари эса бугунги тез ўзгараётган давр талабларига гоғат мос тушади. Бугун халқаро майдонда шундай масалалар пайдо бўляптики, ҳар қайси давлат уларни ҳал қилмай туриб, ўз нуфузини йўқотиб қўйиши, иқтисодиёти эса рақобатга чидамсиз бўлиб қолиши ҳеч гап эмас.

Жаҳонда қузатилаётган жараёнлар, масалан, атмосферага зарарли қиқиндилар чиқаришни қамайтириш, қайта тикланадиган энергия манбаларига ўтишга қаратилган ҳаракатларни ҳам инobatга олиш зарур.

Бу борада “Uzbekistan GTL” заводини қуриш лойиҳаси кўп жиҳатдан иборатли. Маскур завод нафақат мамлакатимизда, балки бутун минтақадagi 3,6 миллиард куб метр табиий газни қайта ишлайдиган энг йирик нефть-газ-кимё корхонаси ҳисобланади. Бу ерда жорий этилган замонавий GTL технологияси асосида ноёб маҳсулот ишлаб чиқарилади. Масалан, авиакеросинни олайлик. У сифати ва тозаллиги бўйича бошқа корхоналарда ишлаб чиқариладиганларга қараганда анча юқори бўлиб, замонавий самолётлар учун мўлжалланган. Дизель ёнилғиси эса энг юқори — камида “Евро-6” стандартига жавоб беради.

Завод “яшил” иқтисодиётга ўтиш талабларига мос тушади. Унинг маҳсулотлари эса энг юксак халқаро экология талаблар ва меъёрларга монанд. GTL — ёқилгисидан фойдаланганда аънанавий ёнилғига нисбатан зарарли қиқиндилар миқдори 40 фоиз камаяди.

Эксперт ва мутахассислар маълумотларига кўра, GTL технологиялари бўйича ишлаб чиқарилган маҳсулотга талаб ортиб бормоқда. Аънанавий ёнилғи турларининг нархи қимматлашгани, “яшил” сертификатлар эса оммалашиб боргани сари ушбу талаб янада юқорилайди.

Демак, ҳозирда ишлаб чиқарилаётган ва истиқболда ўзлаштирилиши режалаштирилган “Uzbekistan GTL” маҳсулотлари яхшигина рақобат афзалликларига эга.

Мавзунинг давом эттириб эъланиши, яна бир воқеага эътиборни қаратамиз. Жорий йилнинг январида Президент Шавкат Мирзиёев ХХРга давлат таширфи доирасида Шэнчжэн шаҳрида жойлашган “BYD” компанияси бош қароргоҳида бўлди ҳамда компаниянинг технология марказини қўздан кечирди. Маскур компания гибрид автомобильлар ва электромобиллар ишлаб чиқариш бўйича дунёда етакчи мавқени эгаллайди. Давлатимиз раҳбари Хитой компанияси раҳбарияти билан бирга Жиззах вилоятида бунёд этилиши режалаштирилган 50 минг донга гибрид ва электр автомобилларини йи-

ғишга ихтисослаштирилган лойиҳанин тантанали очилиш маросимида иштирок этди.

Маскур лойиҳани ҳам стратегик нуқтаи назардан баҳолаш мақсада мувофиқ. Тан олий керак, мамлакат автомобиль соҳасига ички етқиёбни қондириш ва экспортга маҳсулот чиқариш учун ҳали анча меҳнат қилиш зарур. Соҳа ва унинг мутасаддилари олдига улкан вазифа — йилга бир миллион автомобиль ишлаб чиқариш режаси қўйилган. Шу билан бирга, дунё миқёсидаги ўзгариш, мобилликларни ҳам инobatга олиш зарур. Етакчи компаниялар ички ёниш двигателига (ИЕД) асосланган автомобиль миқдорини қисқартиришга ёки тўғналикка электромобиллар ишлаб чиқаришга оммавий тарзда ўтишмоқда. Қолаверса, кўплаб мамлакатларда ИЕД билан жиҳозланган машиналарга чекловлар жорий қилинмоқда, электромобил ишлаб чиқарувчилари ва эгаларига эса имтиёзлар берилмоқда.

Президент айтиб ўтганидек, бизнинг корхоналар электромобилларни ўзлаштиришни пайсалга соладиган бўлса, келажакда рақобатга кириша олмайдди. Зарарли қиқиндилар миқдорини қисқартириш масаласи долзарблик касб этиб борад экан, электромобиллар ишлаб чиқариш истиқболли йўналиш бўлиб қолаверади. Шундай экан, гибрид ва электр автомобиллар бўйича “BYD” компанияси шериклигидаги лойиҳа “яшил” автомобиллар ишлаб чиқарувчи етакчи компаниялар билан ҳамкорлик борасидаги илк қадам бўлди.

“Яшил” энергетика борасида ҳам шунга ўхшаш фикрлар билдириш мумкин. Кейинги йилларда Ўзбекистонда бу йўналишда ҳам туб бурилиш ясалди. Қўёш ва шамол энергияси имкониятларидан фойдаланиш ҳақидаги қарорни ўта муҳим ва истиқболли дейиш мумкин. Маскур йўналишга асос солиш ва уни ривожлантириш учун катта миқдорда маблағ талаб этилади. Шу сабабли мамлакат раҳбарияти “яшил” лойиҳаларни амалга ошириш йўлида йирик хори-

— Президент Шавкат Мирзиёев мамлакатни ташқи дунё учун очди, турли соҳаларда кенг қўламли ислохотларни амалга оширди, — деб ҳисоблайди французлик сенатор Андре Ришар. — Айниқса, халқаро майдонда сақланиб қолаётган геосиёсий ноаниқлик шароитида Ўзбекистон сиёсати алоҳида диққатга сазовор. Тошкент — мустақил, у мувофиқлаштирилган ташқи сиёсат олиб боради. Давлат раҳбарининг бундай ёндашуви тўғрисида Марказий Осиёда мутлақо янги ҳаёт дўстлик ва ишонч руҳи шаклланди. Бу Ўзбекистон Президентининг дипломатик ютуғидир.

килотлар билан дипломатик алоқалар доимий равишда кенгайиб ва чуқурлашиб бормоқда. Шу ерда савол туғилди: нима учун тобора кўпроқ мамлакатлар Ўзбекистон билан ҳамкорликни ривожлантиришга интилади? Давлатимиз раҳбарлари кўп. Лекин кўпгина халқаро экспертлар таъкидлашчи, биринчи галда шу нарса роль ўйнаяптики, Ўзбекистон раҳбарияти тинчликсевар сиёсатини фақат декларация қилмайди, балки уни амалга оширади. Ўзбекистонда ижтимоий барқарорлик ҳўқмрон, самарали ислохотлар ҳисобида миллий иқтисодиётнинг ўсиши таъминланган, мамлакат интилаётган аниқ мақсадларни ўз Тараққиёт стратегиясида белгилаб олган. У истиқболли лойиҳаларни илгари сурди. Хорижий сармоядорларни бу лойиҳаларда ўзаро манфаатли асосда иштирок этишга тақлиф қилади. Уларга барча даражада, жумладан, давлат даражасида ҳар томонлама кўмак кўрсатади.

Даврдан ортда қолмай

</

ТАРАҚҚИЁТ ФОРМУЛАСИ

жий инвесторларни жалб этишга алоҳида эътибор қаратди. Бунинг учун зарур қонунчилик базаси деярли янгида яратилди, хорижий сармоядорларни қизиқтириш учун маълум имтиёз ва преференциялар берилди.

Нима бўлганда ҳам мақсад харажатларни оқлаши аниқ. Навоий ва Самарқанд вилоятларида қурилган, ҳар бирининг қуввати 100 МВтли фотоэлектр станцияларида ўтган йили 580 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилди. Бу микдор 240,4 минг ўй хўжалигининг йиллик истеъмолини қоплашга етади.

Қуввати 500 МВтга тенг шамол электр станциясининг паррақлари Навоий вилоятининг Томди тумани қиёфасини ўзгартириб юборди. Иншоотнинг 100 мегаваттли биринчи навбати ўтган йилнинг охирида ишга туширилган бўлиб, қисқа вақт мобайнида 155 минг хўжалик эҳтиёжини қондиришга қодир бўлган деярли 31,2 миллион киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилади. Шамол электр станциясининг 200 МВт қувватга тенг кейинги навбати жорий йил якуни билан фойдаланишга топширилади. 2025 йилда эса ШЭС тўлиқ қувват билан ишлаб бошлайди.

Томди туманидаги иншоотга баландлиги 97 метрли шамол турбиналар, узунлиги 77 метрга тенг паррақлар ўрнатилаётган бўлса, Бухоро вилоятининг Пешку ва Ғижувон туманларида барпо этилаётган иккита — ҳар бири 500 мегаваттли шамол электр станцияларига баландлиги 100 метрдан зиёд турбиналар, 84 метрли паррақлар ўрнатилаётган.

Иншоотнинг шамол ҳисобига 400 МВт электр энергияси ишлаб чиқарувчи биринчи қуввати жорий йил якунида ишга туширилиши мўлжалланган. ШЭС тўлиқ қувватга кирганда эса йилга 3,6 миллиард киловатт-соат электр энергияси етказиб беради. Айтиш жоизки, ушбу ҳажм ҳисобига 1,1 миллиард куб метр табиий газ иқтисод қилинади ҳамда атмосфера 1,5 миллион тонна чиқиндилар билан заҳарланишининг олди олинади.

Келтириб ўтилган рақамлар Ўзбекистоннинг "яшил" энергетика соҳасидаги улкан ва истиқболли дастурининг илк дубочаси, ҳолос. Мазкур лойиҳа халқаро ҳамжамиятнинг ҳам эътиборини тортиди. Масалан, кўплаб мамлакатларнинг оммавий ахборот воситаларида жорий йил бўсағасида Самарқанд, Жиззах, Сурхондарё, Бухоро ва Қашқадарё вилоятларидаги бешта фотоэлектр станцияси ҳамда Навоий вилоятидаги қуввати 2 400 мегаваттга тенг шамол электр станциясини умумий тармоққа улаш тантанали маросими кенг ёритилди. Президент Шавкат Мирзиёев ўз сўзида мамлакат аҳолиси ва иқтисодиётини электр энергияси билан барқарор таъминлаш, иқлим ўзгариши салбий оқибатларини юмшатиш, республиканинг қуёш ва шамол энергияси борасидаги улкан салоҳиятидан унумли фойдаланиш, "яшил" энергия ҳисобидан экспортбop маҳсулот ишлаб чиқариш, хорижий ҳамкорлар билан биргаликда қуёш ва шамол электр станциялари учун усқуналар ҳамда бутлаш қисмларини ишлаб чиқариш, уларни таъмирлаш ва қуришга йўналтирилган бошқа соҳа-

— Ўзбекистон босқичма-босқич циркуляр иқтисодиётга ўтишни амалга оширмоқда. Унинг асосий афзалликлари шундаки, циркуляр иқтисодиётда, аввало, ресурслар тежалди, чиқиндилар салмоғи камаяди, углеводород билан боғлиқлик қисқаради, аҳоли фаровонлиги ортади, — деб ёзади Испаниянинг "El Mundo Financiero" наشري муҳбири. — Шу ва бошқа саъй-ҳаракатлар Ўзбекистонни "яшил" ўсиш борасида Марказий Осиёнинг етакчисига айлантиради ҳамда бутун минтақани "ашил" келажакка томон етаклайди.

Эришилган натижалар Ўзбекистон жаҳоннинг асосий трендларидан ортада қолмасликка интилаётганини, замон талабига мос равишда ҳаракатланаётганини исботлайди.

Иқтисодиёт ўсиб бормоқда, фаровонлик ортмоқда

Мамлакатда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлар натижаси ўлароқ нисбатан қисқа даврда бутун республика миқёсида улкан ўзгаришлар рўй берди. Яқин-яқинга қадар, таъбир жоиз бўлса, ҳаёт пойтахт атрофида айланар эди, худудларга эса қолдиқ таъминоти асосида эътибор бериларди. Бугун вазият тубдан ўзгарди. Албатта, жойларда ҳаёт даражаси марказга нисбатан фарқланса-да, инфратузилма соҳасидаги шиддатли ўсиш динамикасидаги замонавий санoат корхоналарини қуриш, уй-жой ҳамда ижтимоий объектларни барпо қилиш борасидаги ўзгаришлар яққол сезилмоқда.

Шаҳар ва туманлардаги ҳолатдан кўпроқ хабардор бўлган маҳаллий ҳокимиятга худудларни ривожлантириш истиқболларини белгилашда кенг имкониятлар тақдим этилган. Аҳоли турмуш даражасини оширишга қаратилган мақсадларга эришишда, дастур ва лойиҳаларни амалга оширишда уларни молиялаштириш катта аҳамият касб этади. Молиялаштириш масаласи эса худудларда олиналган даромадлар микдори билан узвий боғлиқ.

Айнан шу боис мазкур жиҳатга Тараққиёт стратегиясида алоҳида эътибор қаратилган. Яъни ҳудудий иқтисодиёт ҳажмини 1,4-1,6 карра ошириш, иқтисодиётни мувозанатли ривожлантиришни таъминлаш, санoат ва тадбиркорликни жадал ривожлантириш каби аниқ вазифалар қўйилган. Республика туманлари ва шаҳарлари қесимида ишлаб чиқилган ва беш йилга мўлжалланган ҳудудий дастурлар шунга йўналтирилган.

Мазкур дастурларни амалга ошириш масаласи давлатимиз раҳбарининг доимий эътиборида бўлмоқда. Худудларни электр энергияси билан барқарор таъминлаш, иқлим ўзгариши салбий оқибатларини юмшатиш, республиканинг қуёш ва шамол энергияси борасидаги улкан салоҳиятидан унумли фойдаланиш, "яшил" энергия ҳисобидан экспортбop маҳсулот ишлаб чиқариш, хорижий ҳамкорлар билан биргаликда қуёш ва шамол электр станциялари учун усқуналар ҳамда бутлаш қисмларини ишлаб чиқариш, уларни таъмирлаш ва қуришга йўналтирилган бошқа соҳа-

донда машинасозлик, электротехника, қурилиш материаллари каби соҳаларда ўндан ортиқ лойиҳалар амалга оширилган. Жорий йилда мазкур индустриал худудда 150 миллион доллардан зиёд ўндан ортиқ лойиҳалар ишга туширилиши режалаштирилган. Натижада вилoятнинг санoат салоҳияти, харидоригар маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортади, яна икки мингта иш ўрни яратилади.

Давлатимиз раҳбарининг тавсия ва кўрсатмалари асосида худуд иқтисодиётини янада раванқ топтириш учун хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш мўлжалланмоқда. Биргина Хитой инвесторлари билан 3 миллиард долларлик шартномалар тузилган. Жорий йилда эса яна бир миллиард доллар микдоридаги инвестициялар жалб этиш мумкин. Шу мақсадда Андижон тумани худудидидаги 218 гектар майдонда "Ипак йўли" эркин иқтисодий зонаси ташкил этилиб, хорижий инвесторларга солиқ ва боғжона имтиёзлари тақдим қилинади. Истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш учун эса зарур инфратузилма яратилади.

Хитойлик инвесторлар билан ҳамкорликда вилoятда қиймати 1,7 миллиард долларга тенг бўлган 26 лойиҳа бажарилмоқда. Ушбу лойиҳалар энергетика, электротехника, машинасозлик,

риш, санoат ишлаб чиқаришини эса 4,1 триллион сўмдан 18,3 триллион сўмга етказиш ҳисобига эришилди.

Иқтисодиётнинг турли тармоқларида самарали амалга оширилаётган кўплаб лойиҳаларни тилга олиш мумкин. Жумладан, "Хива кластер" МЧЖ бунга яққол мисол бўла олади. Жамият раҳбарияти давлатимиз етакчиси ташаббуси билан тақдим этилган имтиёз ва имкониятлардан самарали фойдалана олган. Ўтган йилда кластер салкам 20 минг тонна пахта етиштирди. Эътиборлиси, 1 545 гектар майдонда томчилатиб сугориш усқули қўлланилди. Натижада сугориш жараёнида қимматли сув ресурслари сезиларли даражада тежалди.

Президент кластердаги яқуний жараён — текстиль корхонаси фаолияти билан танишди. Бу ерда замонавий усқуналар асосида йилга 7 минг тонна калава ип, 4 минг тонна трикотаж матоси, 10 миллион тонна тикув-трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқарилади. Барча маҳсулот халқаро стандартларга жавоб беради ҳамда тўлалигича экспорт қилинади. Корхонанинг умумий экспорт салоҳияти йилга деярли 15 миллион долларга тенг.

2018 — 2023 йиллар давомида кластер томонидан 105 миллион доллар қийматга эга лойиҳалар амалга оширилиб, йилга 50 миллион долларга тенг экс-

порт имкониятлари яратилди. Эътиборлиси, пахтани етиштириш ва чуқур қайта ишлаш билангина қанчалиб қолмай, ҳамкорлик асосида пахта ёғи, совун, туҳум, сўх маҳсулотлари ва ҳатто пойабзал ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Кластер томонидан агро ишлаб чиқариш марказига айланган. Президент кластернинг истиқболдаги режалари билан танишди. Режалар эса бисёр. Биринчи навбатда, бу пахта етиштириш ва уни чуқур қайта ишлаш асосида қўшма киймат яратиш қўламини янада кенгайтириш билан боғлиқ. Қолаверса, бошқа турдаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш лойиҳалари устида дастлабки иш олиб борилмоқда. Шунингдек, истеъмолбop маҳсулотлар етказиб бериш, кичик юк ташийш автомобилларини ишлаб чиқариш лойиҳалари тузилмоқда. Аҳамиятлиси, айтиб ўтилган лойиҳалар эвазига иш ўринлари ҳозирги 10 мингтадан 30 мингтага етказилади. Демак, келажакда яна 20 минг хоразмликнинг оиласига баракка қиради.

Бу каби ижобий ўзгаришлардан дарак берувчи мисолларни барча худудда кўриш мумкин. Жойлардаги учрашувлар давомида Президентимиз шунинг ҳам таъкидлайдики, иқтисодий ўсиш учун ишга солилмаган имкониятлар ҳали жуда кўп. Шунинг учун давлатимиз раҳбари барча 208 та туман ва шаҳарнинг "ўсиш нуқталари"ни аниқлаш, иқтисодий ривожлантириш ҳисобига аҳоли даромадларини кўпайтиришга қаратилган лойиҳаларни тайёрлаш юзасидан топшириқлар берди.

Хиндистонда чоп этиладиган нуфузли "The Economic Times" нашрининг эътироф этишича, худудларнинг ижтимоий-иқтисодий имкониятини чуқур таҳлил қилиш асосида уларни яхлит ва параллел равишда ривожлантириш Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг муҳим тамойили бўлиб хизмат қилади.

— Жаҳон миқёсида кузатилаётган иқтисодий гирдоблар даврида Ўзбекистон барқарор иқтисодий ўсишга эришиб келаётган давлатдир. У аста-секинлик билан Марказий Осиёнинг инвестициявий хабиға айланмоқда, — дея ҳақ беради нашр. — Мамлакатда амалга оширилган изчил ислохотлар, бизнес юритиш учун яратилган қулай шароитлар, жумладан, имтиёз ва преференциялар, инвестор ҳуқуқларининг қафолатлангани маҳаллий ва хорижий сармоядорлар қизиқишини оширмоқда.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

порт имкониятлари яратилди. Эътиборлиси, пахтани етиштириш ва чуқур қайта ишлаш билангина қанчалиб қолмай, ҳамкорлик асосида пахта ёғи, совун, туҳум, сўх маҳсулотлари ва ҳатто пойабзал ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Кластер томонидан агро ишлаб чиқариш марказига айланган. Президент кластернинг истиқболдаги режалари билан танишди. Режалар эса бисёр. Биринчи навбатда, бу пахта етиштириш ва уни чуқур қайта ишлаш асосида қўшма киймат яратиш қўламини янада кенгайтириш билан боғлиқ. Қолаверса, бошқа турдаги қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш лойиҳалари устида дастлабки иш олиб борилмоқда. Шунингдек, истеъмолбop маҳсулотлар етказиб бериш, кичик юк ташийш автомобилларини ишлаб чиқариш лойиҳалари тузилмоқда. Аҳамиятлиси, айтиб ўтилган лойиҳалар эвазига иш ўринлари ҳозирги 10 мингтадан 30 мингтага етказилади. Демак, келажакда яна 20 минг хоразмликнинг оиласига баракка қиради.

Бу каби ижобий ўзгаришлардан дарак берувчи мисолларни барча худудда кўриш мумкин. Жойлардаги учрашувлар давомида Президентимиз шунинг ҳам таъкидлайдики, иқтисодий ўсиш учун ишга солилмаган имкониятлар ҳали жуда кўп. Шунинг учун давлатимиз раҳбари барча 208 та туман ва шаҳарнинг "ўсиш нуқталари"ни аниқлаш, иқтисодий ривожлантириш ҳисобига аҳоли даромадларини кўпайтиришга қаратилган лойиҳаларни тайёрлаш юзасидан топшириқлар берди.

Хиндистонда чоп этиладиган нуфузли "The Economic Times" нашрининг эътироф этишича, худудларнинг ижтимоий-иқтисодий имкониятини чуқур таҳлил қилиш асосида уларни яхлит ва параллел равишда ривожлантириш Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг муҳим тамойили бўлиб хизмат қилади.

— Жаҳон миқёсида кузатилаётган иқтисодий гирдоблар даврида Ўзбекистон барқарор иқтисодий ўсишга эришиб келаётган давлатдир. У аста-секинлик билан Марказий Осиёнинг инвестициявий хабиға айланмоқда, — дея ҳақ беради нашр. — Мамлакатда амалга оширилган изчил ислохотлар, бизнес юритиш учун яратилган қулай шароитлар, жумладан, имтиёз ва преференциялар, инвестор ҳуқуқларининг қафолатлангани маҳаллий ва хорижий сармоядорлар қизиқишини оширмоқда.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Юқорида айтиб ўтилган барча ҳаётий мисоллар — улкан бунёдкорлик ишлари, ишлаб чиқаришда асрларга татигулик меғалойиҳалар, аҳоли турмуш сифатини оширишга қаратилган чора-тадбирлар бир қарашда турлича манзара ҳосил қилаётгандай кўринади. Аммо уларни бирлаштирувчи умумий маҳраж борки, бу ҳам бўлса, халқимиз азалдан орзу қилган осуьда ва фаровон ҳаётга эришишда дадил қадамлар ташланаётгани, янги Ўзбекистон орузси реал ҳақиқатга айланаётгани, мамлакатимиз дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга бўлиб бораётганида яққол акс этади.

Қўшма лойиҳаларни амалга ошириш юзасидан фикр алмашилди

Суҳбат давомида муносабатларнинг амалий жиҳатлари, хусусан, "Women in Politics" (Сиёсатдаги аёллар) дастурини маҳсус семинар ва лойиҳалар орқали биргаликда амалга ошириш имкониятларини кўриб чиқиш таклиф этилди. Бу борада БАА парламентидаги аёл депутатлар сони ҳозирда 50 фоизни ташкил қилмоқда. Бундан ташқари, Амирликнинг 60 га яқин йирик компаниялари аёлларни

30 фоиз иш ўринлари билан таъминлаш бўйича ихтиёрий мажбуриятларни олган.

Суҳбат якунида томонлар кўп қиррали ҳамкорликни, шу жумладан, гендер тенгликни таъминлаш соҳасида ривожлантириш бўйича яқдил фикр билдиришди.

Сенат Раиси Мона Ғанем Ол Маррийни Самарқанд шаҳрида бўлиб ўтадиган Осиё хотин-қизлар форумида иштирок этишга таклиф қилди.

Хотин-қизлар ташкилотлари ўртасида алоқаларни йўлга қўйиш зарурати

Нью-Йорк шаҳрида амалий ташриф билан бўлиб турган Ўзбекистон Олий Мажлиси Сенати Раиси, Хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини ошириш, гендер тенглик ва оила масалалари бўйича республика комиссияси раиси Танзила Норбоева Эрон Ислам Республикасининг Хотин-қизлар ва оила масалалари бўйича вице-президенти Энсий Хазалий билан учрашди.

Маълумки, Ўзбекистон ва Эрон Ислам Республикаси ўртасидаги алоқалар, айниқса, савдо-иқтисодий ва сиёсий мулоқотлар изчил ривожланиб бормоқда.

Учрашув давомида икки томонлама ҳамкорликни ривожлантириш, халқаро тузилмалар доирасида шерикликни кенгайтиришнинг долзарб масалалари муҳокама қилинди.

Олий даражадаги, шунингдек, икки давлат ҳукуматлари ва парламентлари ўртасидаги фаол ўзаро алоқалар мамлакатларимиз аёллари ўртасидаги ҳамкорлик учун муҳим фойдаланиш яратаятгани алоҳида қайд этилди.

Икки томонлама ҳамкорлик доира-

сида хотин-қизлар ташкилотлари ўртасида алоқаларни йўлга қўйиш, уларнинг ижтимоий-иқтисодий, сиёсий ҳуқуқий ва маданий-маърифий ҳаётда иштирокини ошириш, жамиятда ижтимоий маъқени мустаҳкамлаш борасидаги саъй-ҳаракатларни қўшма лойиҳалар асосида бирлаштириш истиқболлари кўриб чиқилди.

Хусусан, илмий муассасалар ўртасида оила ва хотин-қизлар муаммоларини ўрганиш бўйича ҳамкорликни ҳамда Ўзбекистон ва Эроннинг етакчи олий таълим муассасаларида талаба қизлар учун алмашинув дастурларини ишлаб чиқиш ва амалга оширишга келишиб олинди.

«Халқ сўзи».

«БМТ-Аёллар» тузилмаси директори билан музокара ўтказилди

Олий Мажлис Сенати Раиси, Хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини ошириш, гендер тенглик ва оила масалалари бўйича республика комиссияси раиси Танзила Норбоева Нью-Йорк шаҳрида «БМТ-Аёллар» тузилмаси директори Сима Сами Бахус билан учрашди.

Унда Ўзбекистон ва «БМТ-Аёллар» тузилмаси ўртасида алоқаларни мустаҳкамлаш, хусусан, ушбу ташкилотнинг мамлакатимиздаги фаолиятини янада фаоллаштириш, гендер тенгликни таъминлаш соҳасидаги истиқболли лойиҳаларни биргаликда амалга ошириш каби масалалар муҳокама қилинди.

Кейинги йилларда гендер тенгликка эришиш, хотин-қизлар ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, уларга тенг имкониятлар яратиш борасида Ўзбекистонда тизимли ишлар амалга оширилаётгани, бунда БМТнинг тавсиялари муҳим ўрин тутаятгани алоҳида таъкидлаб ўтилди.

Ўзбекистон Республикасида гендер тенгликка эришиш стратегияси «БМТ-Аёллар» тузилмасининг бутун дунёда гендер тенгликка эришиш ва аёлларнинг имкониятларини кенгайтириш бўйича 2022 — 2025 йилларга мўлжалланган стратегик режасига ҳамоҳанглигида алоҳида эътибор қаратилди.

Ўз навбатида, Сима Сами Бахус «БМТ-Аёллар» ташкилоти

Ўзбекистонни минтақадаги асосий ҳамкор деб билишини, мамлакатдаги кенг қўламли ўзгаришлар ҳамда БРМни амалга оширишда фаол ҳамкорлик қилишга тайёр эканини қайд этди. Тинчлик ва ҳавфсизликни таъминлашда хотин-қизлар иштироки масалаларида Ташкентнинг муҳим ролни эътиборга олиниб, Марказий Осиё мамлакатлари етакчи аёллари мулоқоти доирасида Ўзбекистон билан ҳамкорликни кенгайтиришдан манфаатдорлик эканлиги билдирилди.

— Ўзбекистон гендер тенгликни таъминлашда эришган сезиларли ютуқларни ҳисобга олиб, мамлакатининг ижтимоий-иқтисодий ҳаётини орасида гендер масалаларини ишлаб чиқишда муҳим ўрин тутуши мумкин бўлган кўпроқ сифатида кўрамиз, — дея таъкидлади Сима Сами Бахус.

Суҳбат якунида Ўзбекистон ва «БМТ-Аёллар» тузилмаси билан амалий лойиҳаларни татбиқ этган ҳолда ҳамкорликни янада қучайтиришга келишиб олинди.

«Халқ сўзи».

Хосан ПАЙДОЕВ олган суратлар.

ларни ривожлантиришда "яшил" генерациянинг аҳамиятини эътироф этди.

Жорий йилда инвесторлар ҳамда Саудия Арабистони, БАА, Хитой, Франциянинг жаҳонга машҳур компаниялари билан ҳамкорликда қуёш ва шамол электр станцияларини қуриш, энергияни сақлаш тизимларини барпо этиш бўйича ўн та лойиҳа устида иш олиб борилаётган. 2024 йилнинг ўзида ФЭС қувватини 2,6 гигаваттга, ШЭС қувватини эса 900 мегаваттга етказиш, 400 мегаватт энергия сақлаш имконини берувчи иншоотларни ишга тушириш режалаштирилган.

Умуман айтиладиган бўлса, 2030 йилга қадар "яшил" электрстанциялар қувватини 27 гигаваттга олиб чиқиш мўлжалланган. Бу эса, ўз навбатида, электр энергияси ишлаб чиқаришни ошириш баробарида, йилга 25 миллиард куб метр табиий газни тежаш ва атмосфера 34 миллион тонна зарарли моддалар билан ифлосланишининг олдини олишга замин яратади.

Қонунчилик палатаси кўмиталарида

РАҚАМЛАШТИРИШ — ТЕЖАМКОРЛИК КАФОЛАТИ

22 март — Бутунжаҳон сув ресурслари кўни олдидан Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги Ўзбекистон Экологик партияси фракцияси ҳамда Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза қилиш масалалари кўмитаси томонидан "Сув ресурслари ва улардан фойдаланишдаги устувор вазифалар" мавзусида давра суҳбати ўтказилди.

Давра суҳбатида таъкидланганидек, ўтган йилда республика бўйича жами 413,1 минг гектар майдонда томчилик, ёмғирлатиб суғориш, дискрет ва бошқа турдаги сув тежовчи технологиялар жорий қилинган. Шунингдек, 222,7 минг гектар экин майдонлари лазер ускунаси ёрдамида текисланиб, сув тежовчи технологиялар жорий қилинган майдонларнинг умумий кўрсаткичи 1,3 млн. гектарга етказилган.

Иштирокчиларнинг қайд этишича, мамлакатимиз ҳудудида шаклландиغان сув ресурслари трансчегравий дарёларга боғлиқлиги, иқлим ўзгариши, сувга бўлган эҳтиёжнинг ортishi сув танқислиги келиб чиқишининг олдини олиш борасида кечиктириб бўлмайдиган чоралар кўришни тақозо этмоқда.

Хусусан, сўнгги 15 йилда ёғингарчилик 25 фоизга қисқарган, ёзда уя иссиқ кунлар давомийлиги ортгани олдимизда ҳали катта синовлар борлигидан далолатдир.

Шу билан бирга, экин майдонларининг асосий қисмида ханузгача эскича услубдаги суғориш тизими татбиқ этилаётгани ҳамда сувни тежайдиган технологияларни қўллаш бўйича ишлар етарли даражада ташкил этилмагани натижасида асосий манбалардан олинмадиган сувнинг 35 — 40 фоизи суғориш тармоқларида йўқолмоқда. Фермер ҳўжалиқларининг суғориш тармоқлари асосий қисми тупроқ узанли бўлиб, уларда сувнинг филтрация ҳисобига

йўқолиш салмоғи юқорилигича қоляпти. Давра суҳбатида сувдан оқилонга фойдаланиш юзасидан қизғин фикр-мулоҳазалар билдирилди. Шу асосда мутасадди вазир ва идораларга сув ҳавзалари ва ер ости сув захираларини муҳофаза қилиш бўйича талабларни кучайтириш, трансчегравий сув ресурсларидан минтақанинг барча давлатлари манфаатларини инобатга олган ҳолда фойдаланиш, сувнинг ҳисобини очик-ошкоро юритиш тизимини жорий этиш, сув ҳўжалиги объектларини рақамлаштириш, насос станцияларини давлат-хусусий шериклик асосида модернизация қилиш ҳамда муқобил энергияга ўтказиш юзасидан тақлиф ва тавсиялар берилди.

Яқунда депутатлар томонидан соҳага оид қонунлари такомиллаштириш, уларнинг йўқолишига ижросини назорат-таҳлил фаолияти тартибда ўрганиш бўйича вазифалар белгилаб олинди.

САЙЛОВ ТИЗИМИ — ЁШЛАР НИГОҲИДА

Мазкур Конституциявий Қонунга кўра, бундан буён Қонунчилик палатаси сайлови арасида (мажоритар, пропорционал) сайлов тизими асосида ўтказилди. Унда Қонунчилик палатасининг 75 нафар депутати мажоритар сайлов тизими асосида бир мандатли сайлов округларидан, қолган 75 нафари пропорционал сайлов тизими (партиялар рўйхати) асосида сиёсий партияларга берилган овозлар бўйича ягона сайлов округидан сайланиши назарда тутилди. Шунингдек, сиёсий партиялар томонидан депутатликка номзодлар кўрсатилаётганда аёллар сонининг энг кам миқдорини номзодлар умумий сонининг ўттиз фоизидан қирқ фоизга ошириши назарда туғувчи ўзгаришлар киритилди.

Шу билан бир қаторда, сайлов комиссияларининг фаолиятини такомиллаштиришга қаратилган ўзгаришлар жорий этилди. Жумладан, Марказий сайлов комиссияси тўққиз нафар аъзодан иборат таркибда сайланиши, Марказий сайлов комиссиясининг Раиси беш йиллик мuddатга сайланиши, айнаи бир шахс сурункасига икки мuddатдан ортик сайланиши мумкин эмаслиги қатъий белгиланди. Қолаверса, оғир ёки ўта оғир жиноятлар содир этгани учун судлангани ҳолати туғалланмаган ёхуд олиб ташланмаган фуқароларнинг вилоят, туман, шаҳар, округ ва участка сайлов комиссияси аъзолари тайинланишини таққиллаш назарда тутилди.

Семинар иштирокчилари сайлов мамлакатнинг сиёсий-иқтисодий ҳаётидаги энг муҳим сиёсий жараён эканини, унда аҳоли, айниқса, ёшларнинг фаол иштироки мамлакат келажак тараққиётини белгиловчи юксак мезон саналишини қайд этдилар. Шу боис ҳам сайловга пухта тайёргарлик кўриш жараёнида ёшларнинг миллий сайлов қонунчилиги ва халқаро сайлов стандартлари бўйича билим ҳамда амалий қўникмаларини оширишга алоҳида эътибор қаратилади.

Тадбирда биринчи бор сайловда иштирок этидиган ёшларга ҳуқуқий тушунтиришлар бериш, ушбу сиёсий жараёнда кўникмалар билан ишлашнинг ҳуқуқий асослари ва замонавий услубларни ташкил этиш ҳамда сайловни самарали ўтказиш билан боғлиқ масалалар атрофида муҳома қилинди.

Семинар якунида ёшлар томонидан берилган саволларга атрофлича жавоб қайтарилди.

СОҒЛОМ РАҚОБАТНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

Ҳар бир мамлакат тараққиётида унинг таълим тизими, хусусан, олий таълим алоҳида ўрин тутди. Юртимизда ҳам олий таълимни ривожлантириш, унга янги инновацион технологияларни жорий қилиш, кадрлар рақобатбардошлигини оширишга алоҳида эътибор берилмоқда. Кейинги йилларда хорижий университетлар филиаллари сонини ортатиқ, нодавлат олий таълим муассасалари очилляпти, олис ҳудудларда ҳам университет филиаллари ташкил этилаётган.

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари кўмитаси томонидан "Давлат олий таълим ташкилотларининг академик мустақиллигини таъминлашнинг қонунчилик асослари" мавзусида ўтказилган семинарда шу хусусда сўз борди.

Қайд этилганидек, янги тахрирдаги Конституциямизда олий таълим ташкилотлари қонунга мувофиқ академик эркинлик, ўзини ўзи бошқариш, тадқиқотлар ўтказиш ва ўқитиш эркинлиги ҳуқуқига эга эканлиги мустаҳкамлаб қўйилди. Олий таълим тизимининг халқаро стандартлар асосида фаолият юритиши — уни маъмурий бошқаришдан тортиб то ўқув-услуви ва илмий тадқиқот жараёнини ташкил этишда академик эркинликка эга бўлишини тақозо қилади.

ОТМнинг академик мустақиллигини таъминлаш таълим сифатининг ўсиши, илмий

тадқиқот ишларининг ривожланиши, таълим — фан — ишлаб чиқариш интеграцияси, халқаро илмий тадқиқот алоқаларининг кучайиши, соғлом рақобат муҳити яратилишига катта имконият очади.

Семинарда маълум қилинишича, айнаи кунларда давлат олий таълим ташкилотларининг академик мустақиллигини таъминлаш масаласига оид қонунчиликни такомиллаштириш қўйи палатанинг Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари кўмитаси томонидан чуқур таҳлил қилинмоқда. Ушбу жараёнда юзага келаятган муаммолар атрофида ҳамда чуқур ўрганилиб, уларга ҳуқуқий ечим топиш мақсадида қонунчилик ҳужжатларига зарур ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш борасида асосланган тақлифлар кўриб чиқилляпти.

Академик мустақиллик берилган олий таълим муассасалари ўқув режалари, ўқув дас-

турлари, малака талабларини касбий стандартлар асосида тасдиқлаш, таълим олиш шаклини ҳамда бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари учун ўқиш давомийлиги мuddатларини белгилаш, докторантурада тўлов-шартнома асосида ўқиш қийматини белгилаш, бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан грант ажратиш орқали докторантурага танлов асосида квотага қўшимча равишда қабул қилиш, докторант ва мустақил изланувчиларга илмий раҳбарлик қилиш тартибини тасдиқлаш каби бир қатор ваколатларга эга.

Таҳлилларга кўра, бундай ваколатлар "Таълим тўғрисида"ги Қонунда акс этмаган. Иштирокчилар томонидан олий таълим ташкилотларининг академик ва моливий мустақиллигига оид нормаларни "Таълим тўғрисида"ги Қонунга киритиш тақлиф этилди.

Шу билан бирга, таълим ташкилотларини халқаро аккредитациядан ўтказишнинг ҳуқуқий асосларини яратиш, маъмурий ислохотлар доирасида ижро этувчи ҳокимият органлари тизимида бўлган ўзгаришларни ҳисобга олган ҳолда таълим тизимини бошқариш органлари ваколатларини қайта кўриб чиқиш масалалари муҳома қилинди.

Семинарда олий таълим муассасаларининг академик мустақиллигини таъминлашнинг ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш бўйича тақлиф ва тавсиялар ишлаб чиқилди.

ЭЪТИРОФЛАР ВА ЭЪТИРОЗЛАР

Олий Мажлис Қонунчилик палатасининг Саноат, қурилиш ва савдо масалалари кўмитаси, Ўзбекистон Либерал-демократик партияси ҳамда "Адолат" социал-демократик партияси фракциялари ҳамкорлигида кенгайтирилган йилгилиш ўтказилди. Унда Қурилиш ва уй-жой коммунал хўжалиги вазирлигининг "Коммунал соҳада, хусусан, аҳолини ичимлик суви ва иссиқ суви билан таъминлашда амалга оширилаётган ишлар, соҳадаги мавжуд муаммолар ва уларни бартараф этиш бўйича олиб борилаётган ишларнинг ҳолати тўғрисида"ги ахбороти эшитилди.

Мазкур масала бугунги кунда долзарб бўлиб, давлатимиз раҳбарининг доимий эътиборида. Хусусан, уй-жой, қурилиш, коммунал хўжалиги, транспорт ва экология соҳаларида 2024 йилда амалга оширилиши лозим бўлган устувор вазифалар юзасидан ўтказилган видеоселектор йилгилишида ҳам ичимлик суви сифати стандартларини янгилаб, барча иншоотларда жорий этиш, насосларни модернизация қилиб, сув етказиб бериш таннархини камайитириш вазифаси қўйилди.

Ахборотда таъкидланганидек, бугунги кунда республикамиздаги мав-

жуд уйлارнинг 25 171 таси марказлашган ва индивидуал иссиқлик энергияси билан таъминланган, қолган 16 759 таси лойиҳасиз ёки қўлбўла усулда иситиб келинмоқда. Худудлардаги 475 та қозонхона ёрдамида 14 360 та кўп қаватли уй ва 2 898 та ижтимоий соҳа объектига иссиқлик энергияси етказиб берилляпти.

Муҳокама давомида депутатлар соҳада амалга оширилаётган ишларнинг эътироф этиш билан бирга, жорий йилда амалга оширилиши лозим бўлган устувор вазифалар билан қизиқди.

Вазирлик ахборотида кўра, бу йил-

да 14 та қозонхона, 771 та иситиш қозони ва 704 километр иссиқлик тармоқларида қуриш ва реконструкция ишлари амалга оширилади. Ёпиқ иссиқлик таъминоти тизимини ташкил этиш учун 896 та индивидуал иссиқлик пункти ўрнатилди. Натижада 63 мингга яқин хонадонлардан иборат 1 292 та кўп қаватли уй ва 120 та ижтимоий соҳа объекти иссиқлик энергияси билан таъминланади.

Шунингдек, инвестиция дастурлари доирасида иссиқлик таъминоти тизимини ривожлантириш йўналишини бўйича 9 та объектада 29 та иситиш қозони ва 79 километр иссиқлик тармоқларида қуриш ва реконструкция ишларини амалга ошириш режалаштирилган.

Мунозаралар давомида депутатлар томонидан аҳолини тоза ва сифатли ичимлик суви билан таъминлаш ҳамда оқова сув хизматларини яхшилаш бўйича олиб борилаётган ишлар ҳолати қай даражада эканига

оид саволлар ўртага ташланди.

Қайд этилганидек, Президентимизнинг 2022 йил 24 майдаги тегишли қарори ижросини таъминлаш мақсадида республиканинг марказлашган ичимлик суви билан таъминлаш учун бир қатор чора-тадбирлар рўйбга чиқарилган. Натижада 3 727 та хонадонда истикомат қилувчи 20 мингдан зиёд аҳоли илб бор ичимлик суви билан таъминланган.

Эшитишда иссиқлик таъминоти тизими "очик тизим" бўлгани туфайли кўп қаватли уйлارнинг ертўла қисмида иссиқ суви тўқиш (слив) ёки оқова тармоғига оқизиш ҳолатлари кузатилаётгани натижасида аҳоли хо-

надонларига иссиқ суви таъминоти белгиланган меъёрларда етказиб берилмаётгани депутатларнинг жиддий эътирозларига сабаб бўлди.

Мунозаралар давомида замонавий энергия тежамкор иситиш қозонларини ўрнатиш, иссиқлик тармоқларини полимер изоляцияли қувурларга алмаштириш орқали иссиқликни сақлаш хусусиятини 98 фоизга етказиш, эксплуатация даврини 30 йилгача узайтириш ва авария содир бўлган ҳудудларни автоматик равишда аниқлашга эришиш бўйича қатор тақлиф ва тавсиялар берилди.

Шунингдек, худудларда аҳоли хонадонларини тоза ичимлик суви ва иссиқ суви билан таъминлашга оид ишларнинг асл ҳолатини мунтазам ўрганиб бориш, соҳада мавжуд муаммоларни ҳал этиш чораларини кўриш ҳамда ичимлик суви ва иссиқ суви таъминоти тизимини босқичма-босқич яхшилаш борасида манзилли дастурларни ишлаб чиқиш лозимлиги қайд этилди.

Эшитув якунида кун тартибидаги масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

ЯХШИ КЕЛСА ҲУТ...

Баҳорнинг табиати қизиқ. Куёш чарақлаб турган онда бирдан шамол турадию атрофни қора булут қўланкаси эгаллаб олади. Сўнг ёмғир ёғади, у хатто қорга айланади. Худди шу кечакундуздагидек...

Онажоним, табиат

Кўкларнинг илк оий ҳам яримлаб қолган бўлишига қарамай, юртимизнинг кўпгина худудларида "лайлак қўри" ёғиб ўтди. Даладаш оппоқ либос кийди. Об-ҳавонинг бундай инжиқлиги чорвадорлар, деҳқонлар учун баъзи муаммоларни ҳам туғдираётгани табиий. Айниқса, зироатчилик ортдан даромад топадиган инсонлар зудлик билан экин-тиқинини, мевали даракларини совуқ уришидан асраш чораларини кўриши керак.

Аслида, халқимиз — доно, синчи халқ. Об-ҳавонинг турку авзойини, турли жонзотларнинг хатти-ҳаракатини доим синчков кузатади, муайян таҳлиллар асосида эртанги куннинг об-ҳавосини, хатто йилнинг қандай келишини тахмин қилади. Масалан, қантар оғач, яъни тўққизинчи февралдан куёшнинг

нурларида тафт сезилади. Илик насимдан, тупроқда хароратнинг кўтарилишидан борлиқда ажиб бир жонланши, ҳайвонот ва наботот оламида уйғониш рўй бера бошлайди. Бу қаҳратон қишининг чекиниб, кўкламга йўл бўшатаётганини билдиради. Шу боис "Қантар оғса, қор турмас", дейди одамлар.

Бирок халқимиз биринчи мартдан аямажуз киришини ҳам яхши билади. Ҳаво харорати кескин совиб, аксар ҳолларда қор буронлари авжга минишини чамалайди, шунга яраша тадорик ҳам кўради. Уйда оловни ўчирмайди, даласига, томорқасига ҳозир бўлиб туради. Эл бу аёзли, қировли кунларни алоҳида тавозе билан "азиз мома" дея аташи ҳам шундан. У билан ҳазиллашиб бўлмайди. Чунки азиз мома уч ойлик бутун

қишга қараб айтадимизи, "Тўқсон, бир кунимча йўқсан!"

Билгувчи бобо-момоларимиз яна таъкидлайди:

Азиз мома олти кун,
Қалтираса — қатти кун,
Сақранса — саккиз кун,
Тўқранса — тўққиз кун,
Ўқранса — ўн кун...

Демак, шу кунларда юртимизда кузатилаётган совуқ харорат тасодифий, фавқулодда ҳолат эмас, балки баҳорнинг дастлабки ойда аксар йилларда азалдан рўй бериб келаятган табиат ҳодисаси. Бундан баъзи кишиларнинг, жумладан, деҳқон чорвадорларнинг ҳадик-хавотирга тушиб, одатий режаларидан чекиниши, кундалик иш тартибининг

ўзгариши ярамайди. Бундай вазиятда халқимизнинг қадимий урф-одат ва анъаналарини, айтимларини, қадриятларини яхши билган, улардан тегишли хулосалар чиқариб яшайдиган, ишлайдиган инсонлар ютади, чунки улар ҳар қандай шароитга доим тайёр туради.

Табиатда ҳеч нарса беҳикмат бўлмас. Бугунги ёғингарчиликлар эртамининг кут-баракаси, тўқинчилигимиз манбаи. Йил давомида сув мўл-кўл бўлса, экинзорлар қақраб-қақшаб қолмайди. Ўт-ўланнинг зўридан чорва моллари ҳам ҳузур кўради. Ахир аждодларимиз билиб айтишган: "Яхши келса ҳут — кади-кади сут..."

Демоқчимизки, бу йилги 21 февралдан бошланган ҳут оий яхши келганини айнаи кунлардаги қору ёмғирлар ҳам кўрсатиб турибди.

Дилшоҳ КАРИМОВ
(«Халқ сўзи»).

Юнус БҮРИЕВ олган суратлар.

«ТАСВИРИЙ ОЙИНА»: ФАОЛИЯТ САРҲИСОБИ

Мўйноқ туманида Ўзбекистон Республикаси "Тасвирий ойна" ижодий уюшмаси томонидан 2023 йилда амалга оширилган ишлар таҳлили ва уюшманинг 2024 йилги фаолиятга бағишланган кўргазмали семинар бўлиб ўтди.

Семинар

Тадбирда "Тасвирий ойна" ижодий уюшмаси Бошқарув кенгаши аъзолари, уюшманинг Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳар, вилоятлар ҳамда туман ва шаҳар бўлимлари раҳбарлари, жамоат ташкилотлари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари қатнашди. Кўргазмали семинар иштирокчилари дастлаб Мўйноқ туманида амалга оширилган бунёдкорликлар ва ташқи тарғибот воситалари орқали безаш ишлари билан танишди. Ҳақим ота зиёратгоҳи мажмуаси, Аҳиниёз Қўсибой ўғли мақбарасини зиёрат қилиб, Мўйноқ туманидаги "кемалар қабристонига" таширф буорди.

Шундан сўнг, Мўйноқ туманидаги Маданият саройида семинар ташкил этилди. Унда уюшма ўтган йилги фаолиятида Ўзбекистонда юз бераётган ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маънавий-маърифий соҳалардаги ислохотлар жараёнини кенг оммага тавсияричан ва жозибадор шаклларда етказиш, халқнинг чинакам бунёдкорлик ишларини, одамлар он-ғида, руҳиятида, қиёфасида рўй бераётган ўзгаришларни тасвирий намён этишда муайян ютуқларни кўлга

киритгани алоҳида таъкидланди.

Тадбирда келгуси вазифалар белгиланб олинди. Жорий йилда "Ўзбекистон — 2030" стратегиясини "Ёшлар ва бизнесни қўллаб-қувватлаш йили"да амалга оширишга оид давлат дастуридан келиб чиқиб бажариладиган тадбирлар режаси маъқулланди.

Семинар доирасида жорий йилга бағишлаб тайёрланган "Ёшлар — янги Ўзбекистон ва учинчи Ренессанс бунёдкорлари" номи тавсиялар қўлланмаси тақдими ўтказилди.

— Ушбу семинар баҳона Мўйноқ туманида келинги йилларда амалга оширилган кенг қўламли бунёдкорлик ишлари билан танишиш имконига эга бўлдиқ, — дейди "Тасвирий ойна" ижодий уюшмаси Жиззах вилояти бўлими раҳбари Ойбек Бегимқулов. — Қорақалпоғистоннинг энг чека туманида аҳоли учун яратилаётган қулайликлар, замонавий шарт-шароитлар ҳавас қиларли даражада.

Тадбир якунида "Тасвирий ойна" ижодий уюшмасининг бир гуруҳ ходимларига фахрий ёрлик ва эсдалик совғалар топширилди.

Файрат ОТАЖОНОВ
(«Халқ сўзи»).

РЕКЛАМА

UZPOST «ЎЗБЕКИСТОН ПОЧТАСИ» акциядорлик жамияти янги тарифларни амалга киритмоқда. 20 граммгача бўлган почта жўнатмаларини Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жўнатиш учун қуйидаги тарифлар ўрнатилган: оддий хат-хабар — 3 100 сўм; оддий бандероль — 3 100 сўм; оддий майда пакет (100 граммгача) — 3 700 сўм. Универсал почта хизматларига белгиланган тарифларнинг тўлиқ рўйхати барча почта алоқаси корхона ва бўлимларида ҳамда www.uz.post сайтида мавжуд. Почта хизматларидан фойдаланинг!

Халқ сўзи Народное слово. Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ. 2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси ҳузурлидаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Бурутма Г — 342. 18 433 нусxada босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда. ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 71-259-74-51; қотибхат 71-259-74-53; эълонлар 71-259-74-55. МАНЗИЛИМИЗ: 100066, Тошкент шаҳри, Ислон Каримов кўчаси, 55-уй. Навбатчи муҳаррир — Т. Эшбоев. Мусаҳҳих — С. Исломов. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 22.25 Топширилди — 01.35 1 2 3 4 5 6